

โครงสร้างเพลงในละครเพลงร่วมสมัยไทย “ธีรราชา”

Song Form in the Thai Contemporary Musical “The Wisdom King”

จารุณี หงส์จารุ*¹ วีรชาติ เปรมานนท์²Charunee Hongcharu*¹ Weerachat Premananda²

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ ดุษฎีนิพนธ์นาฏดุริยางค์: ‘ธีรราชา’ นวัตกรรมละครเพลงร่วมสมัยไทย เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ของศาสตร์ทางด้านดนตรีและการละคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อประพันธ์ดนตรีในละครเพลงร่วมสมัยไทย เรื่อง ‘ธีรราชา’ เดอะมิวสิคัล ตามรูปแบบละครมิวสิคัล และบรรยายตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ละครเพลงร่วมสมัยไทยเรื่อง ‘ธีรราชา’ เดอะมิวสิคัล เป็นเรื่องราวย้อนยุคที่ใช้วงดุริยางค์ประสมวงดนตรีไทย สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ผู้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักปราชญ์ หรือ ‘พระมหาธีรราชเจ้า’ โดยเล่าผ่านการเรียนรู้ของตัวละคร 3 ตัว ที่มีความขัดแย้งจากความแตกต่างด้านความคิด ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า การประพันธ์ดนตรีในละครเพลงร่วมสมัยไทย เรื่อง ‘ธีรราชา’ เดอะมิวสิคัล ประกอบด้วยบทเพลงทั้งสิ้น 40 บทเพลง “การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของเพลง” เป็นหนึ่งในหลักการในการประพันธ์เพลงในละครเพลงร่วมสมัยไทย

คำสำคัญ: ละครเพลงร่วมสมัยไทย / มิวสิคัล / ธีรราชา / นาฏดุริยางค์ / โครงสร้างเพลง

ABSTRACT

This article is a part of *Doctoral Music Theatre: ‘The Wisdom King’ the Innovative Thai Contemporary Musical* which is the creative research in music

* Corresponding author, e-mail: hongcharuc@gmail.com

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Doctor of Fine and Applied Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

² อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Advisor, Prof., Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

and theatre. The research, aims to compose music for the contemporary Thai musical theatre known as ‘The Wisdom King’ the Musical, using qualitative research method as the approach. The ‘Wisdom King’ the Musical is an Innovative Thai Contemporary Musical, which was presented in the Western Musical form played by an Orchestra and a traditional Thai Ensemble. The musical paid tribute to His Majesty King Vajiravudh, King Rama VI, known as the “Wisdom King” or “Theera Racha”. The plot reveals his philosophy of being a good leader through the conflict of three characters in the musical. The research is summarized as follows: “The Wisdom King, the Musical” consists of 40 musical pieces of which the setting forms and structures of the songs is one of the principles of composing music in Thai contemporary musical.

Keywords: Thai Contemporary Musical / Musicals / Theera Racha / Music Writing for Musical Theatre / Song Form

บทนำ

ละครเพลงเป็นการแสดงที่มีดนตรีและเพลงเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง มักผูกเป็นเรื่องราวหรืออาจมีเพียงแก่นเรื่อง (Theme) มีบทเจรจาในลักษณะการพูดหรือบทร้องกึ่งพูดหรืออาจเป็นเพลงก็ได้ มีการเคลื่อนไหวบนเวทีและอาจมีการเต้น การร่ายรำในการแสดง อาจมีการใช้เทคนิคแสงเสียงและเทคนิคอื่นๆ ในการแสดง

มิวสิคัลเป็นละครเพลงรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยดนตรี การเต้นหรือลีลา และบทเจรจาเพื่อ สื่อสารเรื่องราว³ โดยปกติมนุษย์จะไม่ใช้การร้องเพลง หรือการเต้นรำเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ดังนั้นมิวสิคัลจึงเป็นการแสดงที่ดูเกินจริงหรือไม่สมจริง แต่ผู้ชมสามารถติดตามและเข้าใจเรื่องราวได้ เพราะการสื่อสารผ่านบทเพลงและดนตรีมีความลึกซึ้งในอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร

³ Stephen Peithman, and Neil Offen, *Stage Direction: Guide to Musical Theater* (Portsmouth, NH: Heinmann, 2002, 4-5.

มิวสิกัลเป็นละครเพลงรูปแบบหนึ่ง ที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก ผู้เขียนจึงสนใจการใช้รูปแบบมิวสิกัลมาปรับใช้ให้เข้ากับละครเพลงในประเทศไทย โดยมุ่งหวังให้ดนตรีทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อใช้สื่อสารในการแสดงและเพื่อให้เกิดการพัฒนาสู่ระดับนานาชาติต่อไป

ผู้เขียนได้ศึกษาหลักการในการประพันธ์ดนตรี ที่ได้แนวคิดจากคีตลักษณ์และโครงสร้างของเพลงในมิวสิกัล โดยใช้ตัวอย่างของการสร้างสรรค์นาฏยดุริยางค์สำหรับละครเพลงร่วมสมัยไทยเรื่อง 'ธีรราชา' เดอะมิวสิกัล โดยการแสดงได้จัดขึ้นใน วันที่ 18 - 22 พฤษภาคม พ.ศ.2559 ณ เมืองไทยรัชดาลัยเธียเตอร์ ผู้เขียนจึงขอขอบคุณธนาคารออมสินที่ได้รับเริ่มและอุปถัมภ์การแสดงในครั้งนั้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้โครงสร้างของเพลงในละครเพลงตะวันตก หรือมิวสิกัลที่ทำให้ละครเพลงตะวันตกซึ่งมีการเล่าเรื่องที่กระชับและหลากหลาย ทำให้ผู้ชมเข้าถึงจิตใจของตัวละครได้อย่างลึกซึ้งผ่านละครเพลงร่วมสมัยไทยเรื่อง 'ธีรราชา' เดอะมิวสิกัล

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นลักษณะงานสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงโดยได้วิเคราะห์ตีความตามกลวิธีทางดุริยางคศิลป์และบรรยายเป็นความเรียงในลักษณะรายงานการวิจัย ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพบทความชิ้นนี้อยู่ในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์และโครงสร้างของเพลงในละครเพลงมิวสิกัล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เข้าใจการใช้โครงสร้างของเพลงในละครเพลงร่วมสมัยไทย
2. สามารถคิดสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมการประพันธ์ดนตรีในละครเพลงร่วมสมัยไทย
3. เป็นแนวทางและแรงบันดาลใจสำหรับผู้สนใจในการประพันธ์ดนตรีในละครเพลงต่อไป

ข้อตกลงเบื้องต้นและนิยามศัพท์

นาฏยดุริยางค์	คือ	ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแสดงละคร
ละครเพลง	คือ	การแสดงที่มีดนตรีและเพลงเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง อาจมีบทเจรจาในลักษณะการพูดหรือบทร้องกึ่งพูดหรืออาจเป็นเพลงก็ได้

ละครเพลงร่วมสมัยไทย คือ การแสดงที่มีการผูกเรื่องราวโดยมีดนตรีและเพลงเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง ส่วนใหญ่มีบทเจรจาเป็นภาษาไทยมีการประสมวงดนตรีไทย และ วงดุริยางค์บรรเลงประกอบเรื่อง มีฉาก แสง เสียง แต่งกายตามท้องเรื่อง มีรูปแบบเฉพาะที่ได้รับอิทธิพลจากรูปแบบละครเพลงตะวันตกแบบ Broadway หรือ West End มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

มิวสิคัล หรือ มิวสิเคิล คือ การแสดงที่มีการผูกเรื่องราวโดยใช้ดนตรีสมัยนิยมเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง มีเพลงและบทเจรจา มีฉาก แสง เสียง แต่งกายตามท้องเรื่องและมีรูปแบบละครเพลง ตะวันตกแบบ Broadway หรือ West End

การศึกษาดุริยางศิลป์ที่ใช้ในการแสดงละครเพลงร่วมสมัยไทย มีความเกี่ยวข้องกับทั้งโครงสร้างของเพลงในการเล่าเรื่องราว และ การประพันธ์ทำนองเพลงให้สอดคล้องกับภาษาหรือเนื้อเพลง ทำนองเพลง (Melody) ในความหมายที่คุ้นเคยกันคือลีลาของระดับเสียงที่มีความสั้นยาวด้วยลักษณะจังหวะในรูปแบบต่างๆ⁴

จากการประพันธ์ดนตรีสำหรับเรื่อง ‘ธีรราชา’ เดอะมิวสิคัล ผู้เขียนใช้หลักคิดและวิธีการจากมุมมองของผู้ที่มีเบื้องหลังด้านดนตรีตะวันตกและได้มีโอกาสทำงานด้านละครเวที ได้ใช้หลักในการประพันธ์เพลงโดยใช้โครงสร้างของเพลงสำหรับละครเพลงร่วมสมัยไทย ดังนี้

การเลือกใช้โครงสร้างของเพลง (Song Form) ในมิวสิคัล

ศิลปะทุกประเภทมีรูปแบบ (Form) และเพลงก็เช่นเดียวกัน รูปแบบกำหนดเสียงและภาษาทางดนตรีของเพลง ในการประพันธ์เพลง ลักษณะหลากหลายของการตั้งชื่อเกี่ยวข้องกับรูปแบบที่แตกต่างกัน รูปแบบที่แตกต่างกันมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนแบบ (Style) ของเพลง รูปแบบเหล่านี้อธิบายผ่านตัวอักษรภาษาอังกฤษซึ่งใช้ระบุการซ้ำของทำนองเพลง⁵ โครงสร้างหรือรูปแบบของเพลง (Song Structure) มีส่วนช่วยในการดำเนินเรื่องผ่านเพลง ให้เหมาะสมตามบทละครเพลง (Book)

⁴ ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร, *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย* (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552), 107.

⁵ Julian Woolford, *How Musicals Work* (London: Nick Hern Books, 2013), 248.

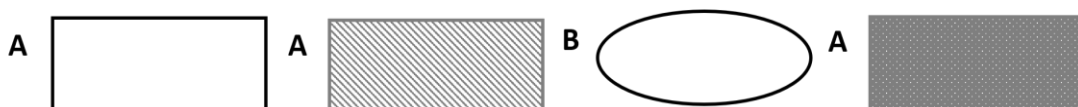
โครงสร้างที่พบบ่อยในละครเพลงมิวสิคัล มี 3 แบบใหญ่ๆ ส่วนแบบที่ 4 เป็นแบบที่ดูคล้ายกับสิ่งที่ใช้ในมิวสิคัลลักษณะ Counterpoint แต่สำหรับละคร เพลงร่วมสมัยไทยเรื่อง ‘ธีรราชา’ เดอะมิวสิคัล ได้มีการประสานด้วยการขับร้องประสานเสียงคลอ ประกอบอีกด้วย

1. โครงสร้าง AABA

โครงสร้างเพลงแบบ AABA มักใช้ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและความคิดของตัว ละคร จึงเป็นโครงสร้างเพลงที่ได้รับความนิยม ทั้งในละครเพลงร่วมสมัยและเพลงสมัยนิยมทั่วไปในปัจจุบัน โครงสร้างเพลง AABA มีลักษณะดังนี้ (ตัวอย่างที่ 1)

“รูปแบบพื้นฐานที่สุดของเพลงสมัยนิยม (Pop song) คือ AABA หมายถึงทำนอง A มาก่อน ตามด้วยการซ้ำของทำนอง A แล้วตามด้วยทำนองใหม่เรียกว่าทำนอง B จากนั้น ซ้ำทำนอง A อีกครั้งหนึ่ง เพลงในรูปแบบ AABA พบบ่อยมากในเพลงทั่วไป ท่อน A มักเรียกว่า ท่อนคอรัส (Refrain หรือ Chorus) และท่อน B รู้จักกันว่าเป็นท่อนสะพาน (Bridge) หรือ Middle Eight บางครั้งเรียกรูปแบบเพลงในลักษณะนี้ว่า 32-bar form หรือ รูปแบบเพลง 32 ห้อง มาจากทุกท่อนมีจำนวนห้องเพลง 8 ห้อง รูปแบบเพลงในลักษณะนี้ มีความแตกต่างกันไป เช่น ABAB ในเพลง *Fly Me to the Moon* และรูปแบบ ABAC ซึ่งท่อน C เป็นทำนองเพลงที่ 3 ในเพลง เช่น เพลง *The Shadow of Your Smile* และเพลง *Moon River* ...ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในทำนองของท่อนใดท่อนหนึ่ง อาจเขียนเป็นสัญลักษณ์ A' หรือ B' เช่น เพลง *Old Man River* และ *The Way We Were* ทั้ง 2 เพลงมีรูปแบบ AA'BA'' ท่อนใหม่ที่เกิด เกิดขึ้นในตอนท้ายก่อนจบเพลงมักเรียกว่า Coda เช่น ในเพลง *Over the Rainbow* ซึ่ง Coda เริ่มในประโยคว่า “If happy little bluebirds...”⁶

ตัวอย่างที่ 1 โครงสร้างเพลงแบบ AABA

⁶ Ibid, 248-249.

ตัวอย่างที่ 2 โครงสร้างเพลงแบบ AABA เพลง คนเก่ง จาก จีรราช เดอะมิวสิคัล

A1

คำพูดนี้ คำนึงจริง ยิ่งมอง จ้อง ดา ยิ่งเคย คำนึงกว่า สะ ท่อน ให้เห็น ใบหน้า อ่อนเยาว์ เมื่อครั้ง ยังหนุ่ม จ.กรรจ์

ฉันที่เคยมั่นใจ ไม่เห็นหัว ใคร ไม่เคยไหว หวั่น จวบ วันที่ฉัน สะดุดจุด ตัว ลั่น ล้ม ไม่อาจโทษใคร

A2

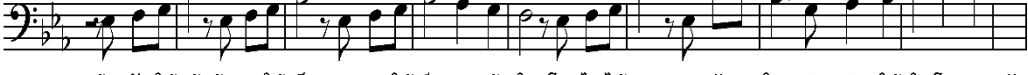

คนเก่ง คนมั่นใจ อาจมีมากมาย ว่าไม่ถึง ผั่ง ถ้อย คำ นาย สอน นาย สิ่ง ยัง ดัง ก้อง ชัด กระทั่งวันนี้

เธอไม่ใช่ ศูนย์กลาง ต้องมอง รอบด้าน ไตร่ตรอง ถ้วนถี่ รับ ร้อนไม่คิดให้ตี อาจทำซี วิตตน ผิดพลาดไป

B

ต้องฟังให้รู้ ต้องดูให้เห็น หยุดรอให้เป็นและเข้าใจ โลกไม่ได้หมุน รอบตัวของใครอย่าปล่อยหัวใจโดนบดบัง

A3

คนเก่ง คนดี อาจมีเส้นแบ่งที่ดูไม่ออก ต่อให้ใครสอน ใครบอกก็มองไม่เห็น ไม่เชื่อ ไม่ฟัง

คนเก่ง คนมั่นใจ อาจมีมากมายที่ต้องพลาดพลั้ง ไปได้ไม่คิดระวัง เมื่อมองกลับหลังก็ไม่เหลือใคร

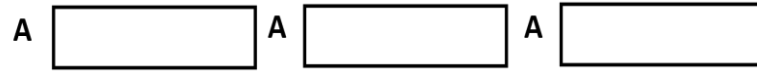
โครงสร้างเพลง AABA เพลง คนเก่ง เรื่องจีรราช เดอะมิวสิคัล การเดินเรื่องหรือ การพัฒนาของเรื่องด้วยโครงสร้าง AABA นั้น จะช่วยในการถ่ายทอดความรู้สึกของตัวละครออกมา ได้อย่างดี ทำให้เพลงโดยส่วนใหญ่ในโลกใช้โครงสร้างแบบ AABA (ตัวอย่างที่ 2)

นอกจาก AABA ที่เป็นที่ยอมรับมากในมิวสิคัลแล้ว โครงสร้างเพลงอื่นๆ ที่อยู่ในรูปแบบ ABAC, ABACABA หรือ AAA ซึ่งเป็นการเสนอทำนองเพลงที่ละทำนองในลักษณะต่างๆ นี้ ได้มีการใช้ในการเล่าเรื่องในมิวสิคัลเช่นกัน ดังตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3 โครงสร้างเพลงแบบ ABAC

ตัวอย่างที่ 4 โครงสร้างเพลงแบบ AAA

ตัวอย่างที่ 5 โครงสร้างเพลงแบบ AAA ในเพลง เอ็กโป

37 **A** มา ร่วม แรง ร่วม ใจ ใน ความ ส่า มัด คี ทำ หน้าที่ ตน เอง แรง มือ ให้ ว่อง ไว

45 เรา ไม่ แบ่ง แยก กัน ช่วย กัน ทุก ทุก ฝ่าย ดุจ พัน เถือง น้อย ใหญ่ เคลื่อน ไป พร้อม หน้า กัน

53

69 มา ร่วม แรง ร่วม ใจ ใน ความ ส่า มัด คี ทำ หน้าที่ ตน เอง แรง มือ ให้ ว่อง ไว

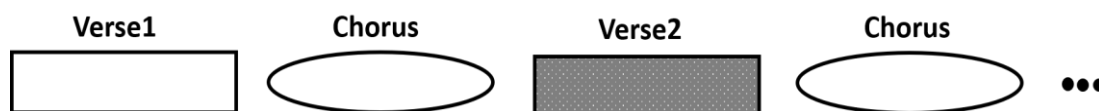
77 เรา ไม่ แบ่ง แยก กัน ช่วย กัน ทุก ทุก ฝ่าย ดุจ พัน เถือง น้อย ใหญ่ เคลื่อน ไป พร้อม หน้า กัน

2. โครงสร้างแบบ Verse - Chorus

โครงสร้างเพลงแบบ Verse - Chorus หรือแบบท่อนส่ง - ร้องรับ มักใช้ในการบรรยายหรือเล่าเรื่อง และเหมาะกับฉากที่มีตัวละครหลายตัว มีลักษณะดังนี้

Verse 1	ข้อที่ 1 อาจเป็นการเกริ่นนำ หรือ บางเพลงอาจเริ่มด้วย Chorus ก่อน
Chorus	ร้องรับ ทำนองต่างจากข้อ 1 เป็นการสรุปสิ่งที่พูดถึงหรือสรุปความคิด
Verse 2	ข้อที่ 2 ทำนองเพลงเหมือนกับข้อที่ 1 แต่มีการเปลี่ยนเนื้อเพลง
Chorus	ร้องรับ กลับมาใหม่เหมือนเดิมทั้งทำนองเพลงและเนื้อร้องหรือเนื้อร้องเหมือนเดิมเฉพาะบรรทัดสุดท้ายหรือบรรทัดแรก
Verse 3	ข้อที่ 3 ทำนองเพลงเดียวกับข้อที่ 1 แต่มีการเปลี่ยนเนื้อร้อง
Chorus	ร้องรับ ทำนองเพลงและเนื้อร้องเหมือนเดิม เนื้อร้องอาจเหมือนเฉพาะบรรทัดสุดท้าย หรือ บรรทัดแรก อาจมีการเพิ่มข้อต่อไปด้วยโครงสร้างเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 6 โครงสร้างเพลงแบบ Verse - Chorus

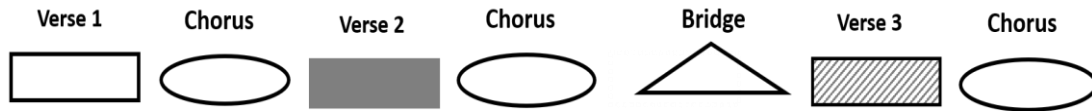
โครงสร้างเพลง Verse - Chorus ในเพลง *สยามยุคใหม่* จาก ชีรราชา เดอะ มิวสิคัล การใช้โครงสร้างเพลงแบบ Verse - Chorus สามารถบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี เพลงนี้เป็นเพลงหมู่เพลงแรกของเรื่อง ให้ผู้ชมเห็นถึงความคิดและค่านิยมของคนในสมัยรัชกาลที่ 6 ช่วงการเปลี่ยนแปลงการประเทศและการศึกษา นอกจากนั้น เพลงนี้ยังใช้ในการเปิดตัวประยงค์ นางเอกของเรื่อง ซึ่งมีความคิดที่ก้าวหน้าและแตกต่างจากผู้คนในสมัยเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 7 โครงสร้างเพลงแบบ Verse-Chorus เพลง *สยามยุคใหม่*

3. โครงสร้างแบบ Compound

เพลงที่มีโครงสร้างแบบ Compound หรือ ลูกผสม จะมีความซับซ้อนมากขึ้น เป็นการผสมผสานโครงสร้างแบบ Verse-Chorus หรือ Verse-Refrain และ AABA เข้าด้วยกัน หมายความว่า ใช้รูปแบบ AABA ในโครงใหญ่ แต่เป็นการผสมผสานรูปแบบ Verse-Chorus เช่น Verse1 - Chorus - Verse 2 - Chorus - Bridge - Verse 3 - Chorus ในข้อ 3 มักได้รับการยกเว้น เป็น Verse1 - Chorus - Verse 2 - Chorus - Bridge - Chorus บางครั้ง เราอาจเรียกโครงสร้างแบบ นี้ว่า โครงสร้างเพลง “Compound-AABA”

ตัวอย่างที่ 8 โครงสร้างเพลงแบบ Compound

ตัวอย่างที่ 9 โครงสร้างเพลงแบบ Compound จากเพลง ราชพลี

Verse 1 $\text{♩} = 118$ เจ้าพระยา

1.เมื่อ งานใหญ่ ไกล มา ต้อง มุง หน้า รวม ใจ ใช้ ความ สา มัค คี ทำ หน้า ที่ ของ ตน ขอ ทุก คน ช่วย กัน

7

แม่น อยู่ ต่าง กรม กอง ต้อง ไม่ แบ่ง ชน ชัน ให้ เป็น เหมือน ฟัน เือง ที่ หมุน ไป พร้อม กัน มุง ทำ งาน เพื่อ แผ่น

13 $\text{♩} = 128$ หมูมวาล

Chorus

ดิน จะ ทุ้ม เท ด้วย ใจ และ กาย มอบ ถ วาย เป็น รา ช พลี แต่ ใน หลวง ด้วย ความ รัก ตี โอ กาส

20 $\text{♩} = 118$ ขุนนาง พอค้า

Verse 2

นี้ ที่ เรา เฝ้า รอ 2.เรา ต้อง จัด ใหญ่ โต ให้ ทั่ว โลก ตื่น ตา ต้อง ถ วาย เงิน ตรา จะ เทา ไร เท่า กัน เรา ไม่

28 พญางัณฐมัย สุรัสวการ ทหาร

เคย เสีย ดาย ต้อง เต็ม แต่ง ให้ งาม เพื่อ เป็น หน้า เป็น ตา เรา จะ ทุ้ม เว ลา และ เร็ว แรง ลง ไป ร่วม แรง ใจ เพื่อ งาน

35 $\text{♩} = 128$ หมูมวาล

Chorus

นี้ จะ ทุ้ม เท ด้วย ใจ และ กาย มอบ ถ วาย เป็น รา ช พลี แต่ ใน

ท่อน Bridge

ทรวงคำ $\text{♩} = 144$ ทรวงคำ

หู หรา โอ้อา โห! ช่าง น่า อยู่ เช็ด ธุ บัด กวาด คง ต้อง ทำ ทั้ง วัน ได้ ผู้ใหญ่ ส่ง

เจาะ จง ตัว ฉั่น เพราะ ฉั่น มั่ง มี เพราะ ฉั่น คั่น เคย เรียก ใช้ ได้ เลย นาย ทอง คำ

นิด นิด น้อย น้อย ขอ แค นิด น้อย น้อย น้อย บ่อย บ่อย ขอ แค คำ น้ำ ชา ฝน แค เปาะ เปาะ ยัง และ ทัว ฟ้า

57 คิต จะ ร่ำ รวย ไม่ ต้อง ขวย อยาย เม็ด เงิน มาก มาย อยู่ รอบ ตัว หล่อ ไป หมด พวก หนู่ม ใน บาง กอก

63 หนู่ม บ้าน นอก ไม่ มี ใคร เข้า ตา บุญ เหลือ เกิน โชค ดี ที่ ได้ มา ฉั่น อาจ ครว้า ลัก คน สม ใจ

หลังจากท่อนนี้ จะมีการกลับมาของท่อน Verse-Chorus อีกแต่ในเนื้อเพลงที่เปลี่ยนไป ขับร้องโดย “ชัย”

เพลงนี้อยู่ในฉากงานเลี้ยงที่มีผู้คนหลากหลายเป็นการแนะนำตัวละคร ทรวงคำและกำไลในท่อนกลาง คือ Bridge หรือ ช่วง B ในขณะเดียวกัน ทำให้ผู้ชมเห็นว่าคำว่า ราชพลี หรือ ประโยคที่ร้องซ้ำว่า “จะทุ่มเทด้วยใจและกาย มอบถวายเป็นราชพลี แต่ในหลวงด้วยความรักดี โอกาสที่เราเฝ้ารอ” ของแต่ละคนนั้น ในแต่ละข้อจะเห็นความคิดเห็นหรือความเป็นตัวตนของ ตัวละครแต่ละตัวด้วย ดังนั้น โครงสร้างของเพลงนี้ จึงสรุปได้ ดังนี้

Verse 1 - Chorus	=	A (เจ้าพระยาเสนาภักดี - ทุกคน)
Verse 2 - Chorus	=	A (ข้าราชการ พ่อค้า กลุ่มคนในงาน - ทุกคน)
Bridge	=	B (ทองคำ และ กำไล)
Verse 3 - Chorus	=	A (ชัย - ทุกคน)
Verse 4 - Chorus'	=	A' (เทิด - ทุกคน - ชัย)

โครงสร้างเพลงในลักษณะนี้ มักใช้กับเพลงประเภท Musical Scene หรือ เพลงรวมฉาก เพราะมีโครงสร้างที่มีความซับซ้อน สำหรับเรื่องธีรราชา เดอะมิวสิคัล เพลง ราชพลี จึงมีโครงสร้างเพลงแบบ Compound

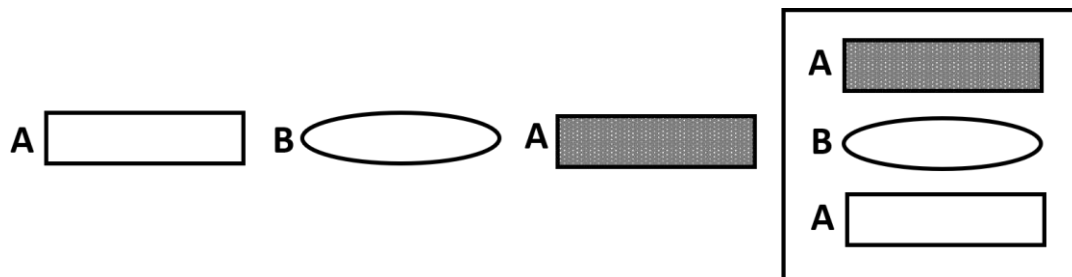
4. โครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification หรือ ขนมนั่น (Kanom Chan)

โครงสร้างเพลงแบบนี้ มีลักษณะต่างจากโครงสร้างเพลงทั่วไป เนื่องจากตัวเอกทั้งสามตัวร้องในสถานที่ที่ต่างกัน แต่ต่างกังวลและกลัว เป็นความรู้สึกที่เหมือนกำลังจะออกศึก มีความกลัวแต่รู้ว่าสำคัญและจำเป็นต้องผ่านไปให้ได้ เมื่อร้องเพลงนี้จบต้องเปลี่ยนจากความกลัว เป็นความ กล้า เพราะรู้ว่ามิพระบารมีของในหลวงคุ้มครองอยู่ ดังนั้นในช่วงท้ายของเพลง ผู้เขียนจึงได้เพิ่มแนว ขับร้องประสานเสียงคลอประกอบ เพื่อให้ได้บรรยากาศที่จริงจังและมั่นใจ

โครงสร้างเพลงแบบนี้เหมาะกับตัวละครหลายตัว ต่างอยู่ในสถานที่ที่ต่างกัน แต่มีความรู้สึกที่เหมือนกัน เพราะดนตรีสามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ สามารถรวมเวลาให้สั้นลงได้โดยที่ผู้ชมไม่รู้สึกลดทอดแต่อย่างใด การร้องพร้อมกันในเรื่องที่ต่างกันสามารถทำได้ในมิวสิคัล เพราะมีการนำเสนอทำนองและเนื้อร้องไปก่อนหน้านี้แล้ว

ลักษณะโครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification หรือมีชื่อเล่นว่า “ขนมนั่น” มีการนำเสนอทำนองเพลงของตัวละครแต่ละตัว โดยที่มีเนื้อร้องที่แตกต่างกันตามบท และในช่วงท้ายต้องนำทำนองทุกทำนองมาประสานพร้อมกันในแนวตั้ง โดยมีกลุ่มคอรัสร้องคลอประกอบเป็น ฉากหลังเปรียบได้กับขนมนั่นของไทยที่มีกลิ่นใบเตยฟุ้งอยู่ ดูภาพประกอบ

ตัวอย่างที่ 10 โครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification หรือ ขนมนั่น

ในเรื่อง ชีรราชา เดอะมิวสิคัลนี้ เพลง**บารมีปกเกล้า** เป็นฉากที่ตัวละครเอกสามตัว ดังนั้นผู้เขียนจึงใช้รูปแบบขนมนั่น ดังภาพข้างบน

ตัวอย่างที่ 11 โครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification เพลง **บารมีปกเกล้า**

เทิด A

แม้ฉันต้องเสี่ยงสักเท่าไรไม่ หวั่น เพื่อบ้าน เมือง ตัวฉัน พร้อม พลี แผนการทุกอย่างให้พระบาร มี โปรด หนุน นำ ดั่ง ที่ ตั้ง ใจ

ประยงค์ B

ชี วิต วัน นี้อาจ ไม่ มี ต่อ ไป ต้องเสี่ยง ภัยเพื่อ ลอ คน ร้าย แต่ ใจศรัทธาจะไม่ยอมหวั่นไหว ให้ พระ บาร มี คู่ม ครอบ

ชัย A

แม้ฉัน ต้องเสี่ยงก็พร้อม ทำทุกอย่างปกป้องเธอผู้ เป็น หัว ใจ ไม่ยอมแพ้ภัยให้พระ บาร มี โปรด คู่ม ครอบให้รอดปลอดภัย

ประยงค์ B

2.ชี วิต วัน นี้อาจ ไม่ มี ต่อ ไป ต้องเสี่ยง ภัย เพื่อ ลอ คน ร้าย แต่

ชัย A

1.แม้ ฉัน ต้อง เสี่ยง ก็ พร้อม ทำ ทุก อย่าง ปกป้อง เธอ ผู้ เป็น หัว ใจ ไม่
3.แม้ ฉัน ต้อง เสี่ยง สัก เท่า ไร ไม่ หวั่น เพื่อบ้าน เมือง ตัว ฉัน พร้อม พลี แผน

หมู่มาล

อู อู อู อู

// //

ประยงค์ [B] ใจ ศรัท ธา จะ ไม่ ยอม หวัน ไหว ให้ พระ บา ร มี คุ่ม ครอง

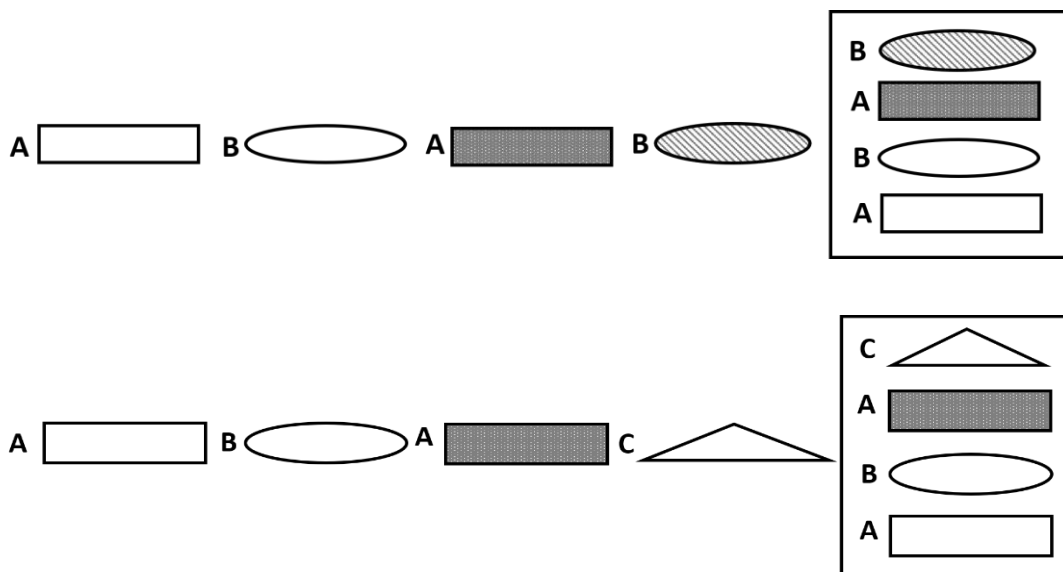
ซัยเตด [A] ยอม แพ้ พ่าย ให้ พระ บา ร มี โปรด คุ่ม ครอง ให้ รอด ปลอดภัย

หม่อมหลวง 8 การ ทุก อย่าง ให้ พระ บา ร มี โปรดหนุน น้ำ ดั่ง ที่ ดั่ง ใจ

อู อู อู อู

โครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification หรือ ขนมนชั้น ยังสามารถใช้กับตัวละคร 4 ตัว ในลักษณะ 2 ทำนองเพลง หรือ 3 ทำนองก็ได้ แต่ต้องมีแนวเสียงคอรัสในช่วงท้ายร่วมกัน

ตัวอย่างที่ 12 โครงสร้างเพลงแบบ Informatic Stratification

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าการสร้างสรรค์ละครเพลงร่วมสมัยไทย มีสิ่งที่ต้องตระหนักคือ โครงสร้างของเพลง ซึ่งเปรียบดังโครงกระดูกของเพลงในการสื่อสารของตัวละครและการเล่าเรื่อง เพราะมิวสิคัลเป็นละครที่มีรูปแบบและโครงสร้าง ดังนั้น ในการสร้างสรรค์ละครเพลงประเภทนี้ จำเป็นต้องเข้าใจโครงสร้างตั้งแต่ระดับใหญ่ไปจนถึงโครงสร้างในระดับย่อย ผู้เขียนได้ใช้โครงสร้างของเพลงแบบขนมนชั้น เพื่อใช้ในฉากที่มีตัวละครมีความต้องการอย่างเดียวกัน แต่อยู่ในสถานที่หรือวาระ

ที่ต่างกัน โดยมีกลุ่มคอรัสร้องคลอประกอบ ซึ่งการคลอประกอบรูปแบบนี้ ไม่ได้ปรากฏในโครงสร้างเพลงทั่วไป

บรรณานุกรม

- ณรงค์ฤทธิ์ ธรรมบุตร. *การประพันธ์เพลงร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- สำนักราชบัณฑิตยสภา. *พจนานุกรมศัพท์ดนตรีสากล ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2561.
- Cohen, Allen, and Steven Rosenhaus. *Writing Musical Theater*. New York: Palgrave Macmillan, 2006.
- Deer, Joe. *Directing in Musical Theatre: An Essential Guide*. New York: Routledge, 2014.
- DeVenney, David P. *The New Broadway Song Companion*. Lanham, MD: Scarecrow Press, 2009.
- Peithman, Stephen and Neil Offen. *Stage Direction: Guide to Musical Theater*. Portsmouth, NH: Heinmann, 2002,
- Spencer, David. *The Musical Theatre Writer's Survival Guide*. Portsmouth, NH: Heinemann, 2005.
- West, Andrew. *The Art of Songwriting*. London: Bloomsbury Methuen Drama, 2016.
- Woolford, Julian. *How Musicals Work and How to Write Your Own*. London: Nick Hern Books, 2013.